

СИЛАБУС

Дисципліна з підготовки магістра:

Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами

Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Спеціалізації	226.01 Фармація
Освітня програма	ОПП «Фармація» (2023)
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	3,0 кредитів ЄКТС
Курс / семестр	IV / 4 (денна ф.н.) V / 9 (заочна ф.н.)
Укладач	Благу́н О.Д., ст. викладач ЗВО
Викладач	Когут О.П., доцент ЗВО, к.ф. н., Благу́н О.Д., ст. викладач ЗВО
Місце проведення, контакти	pharmacy@vnmu.edu.ua , м.Вінниця, вул. Пирогова 56, телефон 55 – 39 - 52

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ АНОТАЦІЯ

Коротка анотація курсу, актуальність.

Навчальна дисципліна «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» є вибірковим компонентом професійної підготовки фахівців спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, спеціалізації 226.01 Фармація.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сприяння поглибленого вивчення студентом правил забезпечення населення якісними, доступними, ефективними лікарськими засобами відповідно до державних та міжнародних стандартів, регулюючих переліків лікарських засобів. Програма орієнтована на отримання знань щодо фармацевтичної допомоги відповідно до соціальних Програм, вимог Належної аптечної практики, тендерних закупівель лікарських засобів та медичних виробів. Дисципліна формує навички та вміння, необхідні для виконання професійних функцій фармацевта у сучасних умовах. Забезпечує уміння щодо використання у відпуску ЛЗ: Національного переліку основних лікарських засобів, Національного каталогу лікарських засобів та інших регулюючих переліків ЛЗ та медичних виробів; дозволяє опанувати правилами призначення препаратів в умовах функціонування формулярної системи та особливостями контролю у сфері тендерних закупівель лікарських засобів; допомагає прогнозувати результати діяльності та планувати розвиток підприємства; формує практичні навички щодо сучасного нормативно- правового забезпечення фармацевтичної діяльності.

Передреквізити.

Дисципліна базується на вивченні таких дисциплін навчального плану як:

Інформаційні технології у фармації – дисципліна, яка вивчає новітні інформаційні технології і сучасні прикладні програми у галузі фармація.

Організація та економіка фармації (ОЕФ) – одна з найважливіших профільних фармацевтичних дисциплін, яка вивчає організаційну, управлінську і економічну діяльність суб'єктів обігу лікарських засобів, господарські зв'язки між ними і зовнішнім середовищем. Метою вивчення ОЕФ є отримання знань і практичних навиків в області планування, організації, аналізу, контролю, обліку і іншої діяльності суб'єктів обігу лікарських засобів для надання якісної фармацевтичної допомоги.

Вступ у фармацію (основні міждисциплінарні взаємодії у фармації, поняття про технологію ліків та біофармацію).

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою викладання дисципліни «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» є формування у студента теоретичних основ щодо державного забезпечення населення України лікарськими засобами, ефективного функціонування підприємств фармацевтичної галузі, удосконалення вивчення нормативно-правової бази щодо регулювання діяльності аптечних підприємств, державного контролю та нагляду у фармації. Завдяки вивченню дисципліни майбутній фахівець здобуває здатність вирішувати складні практичні задачі, приймати управлінські рішення у фармацевтичній галузі навіть за умов обмеженої чи недостатньої інформації. Крім того випускники отримують навички відпуску ЛЗ, які підлягають реімбурсації, стратегічного планування, що є критично важливим для керівників аптечних закладів та менеджерів фармацевтичних компаній.

Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ і практичних умінь щодо організації забезпечення доступності лікарських засобів, методів надання фармацевтичної допомоги для населення, вимог Належної аптечної практики, здійснення контролю і моніторингу у сфері закупівель ЛЗ та реалізації державної політики в системі охорони здоров'я, забезпечує професійний підхід у підготовці майбутнього фармацевта.

Вивчення навчального курсу «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» має фундаментальне значення для підготовки кваліфікованих фармацевтів.

Сьогодні соціальне забезпечення населення України лікарськими засобами є стратегічним напрямом державної політики, який безпосередньо впливає на національну безпеку, тривалість життя громадян. В умовах тривалого воєнного стану та економічних викликів доступність ліків стає критично важливою задачею. Державна програма «Доступні ліки» є

фундаментом системи охорони здоров'я України, який забезпечує реалізацію концепції загального охоплення медичними послугами та забезпечує фінансовий захист пацієнтів, безперервність лікування хронічних хвороб має тенденцію до розширення. Окрім програми «Доступні ліки», в Україні діє ціла система інших соціальних та медичних програм. Постійні зміни в забезпеченні населення України вимагають істотної трансформації підготовки фахівців з вищою фармацевтичною освітою.

Тому вивчення навчальної дисципліни «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» є надзвичайно актуальною та важливою задачею для студента.

Постреквізити

Дисципліна є підґрунтям вивчення наступних дисциплін:

Фармацевтичний менеджмент та маркетинг – дисципліна, метою якої є забезпечення майбутніх спеціалістів знаннями та навичками провадження підприємницької діяльності в умовах ринку, а також здійснення управління підприємствами фармацевтичного профілю з різними формами власності і господарювання.

Фармацевтичне право та законодавство – вивчає законодавчі і нормативні акти України, які регламентують фармацевтичну діяльність, управлінський, бухгалтерський та податковий облік, а також навички опрацювати їх.

Фармакоекономіка – прикладна наука, яка є методологією порівняльної оцінки медичних технологій (методів профілактики, діагностики та лікування, в т.ч. з використанням ЛЗ), на основі всебічного комплексного аналізу результатів їх застосування та економічних витрат.

Фармацевтичне та медичне товарознавство – дисципліна, яка формує знання вимог щодо якості продукції та навички проведення товарознавчого аналізу, прийняття, зберігання, транспортування та реалізації продукції; удосконалення методів контролю за якістю медичних і фармацевтичних товарів.

Системи якості у фармації – вивчає особливості організації системи контролю якості фармацевтичних товарів та послуг.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 03. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації. Здатність виявляти ініціативу.

ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою (переважно англійською) на рівні, що забезпечує ефективну професійну діяльність.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності.

Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 04. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК 06. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко фармацевтичних характеристик.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 22. Здатність організовувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами чинної Державної фармакопеї України та належних практик у фармації, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів та проводити їх

стандартизацію відповідно до діючих вимог, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.

2.РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Курс за вибором «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01. Застосовувати спеціалізовані знання та уміння/навички з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 02. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.

ПРН 03. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармації.

ПРН 04. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 05. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРН 06. Здійснювати професійне спілкування державною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової спрямованості, та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

ПРН 08. Розробляти і приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей.

ПРН 15. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефаківців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

ПРН 21. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Денна ф.н.	
Лекції:	10
Практичні заняття:	30
Самостійна роботи:	50
Всього	90
Заочна ф.н.	
Лекції:	4
Практичні заняття:	8
Самостійна роботи:	78
Всього	90

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Модуль 1. «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами»»

Змістовий модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення

Тема 1. Основні принципи надання фармацевтичної допомоги. Сучасне законодавство регулювання відпуску лікарських засобів.

Тема 2. Забезпечення населення лікарськими засобами згідно Національного переліку та інших регулюючих переліків.

Тема 3. Забезпечення доступності лікарських засобів для населення.

Тема 4. Належне фінансування системи забезпечення лікарськими засобами.

Тема 5. Умови функціонування формулярної системи.

Тема 6. Характеристика інформаційно-пошукової системи «Державний реєстр лікарських засобів».

Тема 7. Тендерні закупівлі через систему PROZORRO.

Тема 8. Характеристика та порядок заповнення тендерної документації.

Тема 9. Особливості проведення спрощених закупівель.

Тема 10. Соціальна фармація: програми та механізми забезпечення населення лікарськими засобами. Міжнародні організації у сфері закупівель лікарських засобів та медичних виробів.

Тема 11. Контроль і моніторинг у сфері закупівель.

Тема 12. Проблеми формування та реалізації державної політики в системі охорони здоров'я.

Тема 13. Підвищення інвестиційної привабливості фармацевтичного ринку України.

Тема 14. Стратегія розвитку охорони здоров'я та фармації. Сучасний фармацевт у системі охорони здоров'я. Відповідальність у фармації.

Тема 15. Підсумкове заняття за модулем 1. Залік.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційних задач
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практично-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

[https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролю	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента**Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю**

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова»

(https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри фармації; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма

одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фармації черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій

під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фармації. Студенту форма навчання/курс/навчально-методичні матеріали.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ:

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> студенту.

ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Організація та економіка фармації. Ч. I. Організація фармацевтичного забезпечення населення: націон. підручник для студентів вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова, К.Л. Косяченко, Л. О. Гала. – Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. – 360 с.
2. Організація та економіка фармації [Текст] : нац. підручний для ВНЗ / НФаУ; за ред. А. С. Немченко. – (Національний підручник). Ч. 2 : Системи обліку в фармації / А. С. Немченко [та ін.], 2016. – 416 с.
3. Організація та економіка фармації. Ч. III. Основи економіки фармації: націон. підручник для студентів вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, Г. Л. Панфілова, В.М. Назаркіна, Л.О. Гала. – Х.: НФаУ, 2017. – 272 с.
4. Організація фармацевтичного забезпечення населення: методичний посібник для практичних занять з дисципліни «організація та економіка фармації». К.: Кивський міжнародний університет /професор, д.ф.н., КиМУ Д.В. Семенів доцент, к.ф.н., КиМУ О.В. Гетало доцент, к.ф.н., ІФНМУ О.С.Самборський к.ф.н., ІФНМУ Ю.В.Байгуш к.ф.н., доцент КиМУ Л.Г. Шостак к.пед.н., НУОЗ України імені П.Л. Шупика Н.А. Білоусова, 2021. 94с.
5. Закону України від 28.07.2022 р. № 2469-IX «Про лікарські засоби» Редакція від 05.06.2025, підстава - [4454-IX](#) . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>
6. Закон України «Про оплату праці» № 2888-IX Редакція від 01.04.2023, підстава - [2888-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2888-20#n326>
6. Закон України від 16 липня 2025 року № 4536-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4536-20#Text>
7. Закон України №4791- IX від 24.02.2026 р. « Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні ». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3257-20#n62>
8. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» №851-IV. Редакція від 01.03.2026, підстава - [1206-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-IV#Text>
9. Закон України [від 03.12.2025 №4695-IX](#) «Про Державний бюджет України на 2026 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
7. Закон України від 12.12.2025р. №4585-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
10. Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX «Про платіжні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
11. Закон України «Про екстрену медичну допомогу». Редакція від 01.01.2024, підстава - [1909-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>
12. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори». Редакція від 31.03.2023, № [2849-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
13. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, наркотичних речовин і прекурсорів та зловживанням ними». Редакція від 01.01.2024, № [1909-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Закон України 2806-IV «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». поточна редакція — Редакція від 02.03.2026, підстава - [4718-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>.

16. Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної» Редакція від 16.01.2026, підстава - [4502-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

17. Указ Президента України № 712/2025 « Про додаткові заходи щодо забезпечення доступності лікарських засобів для українців». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0006525-25#Text>

18. ЗАКОН УКРАЇНИ від 12.02.2025 р. № 4239-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей державної реєстрації лікарських засобів, які можуть закуповуватися особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, та врегулювання окремих питань, пов'язаних з реалізацією лікарських засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4239-20#Text>

19. ПКМУ № 929 « Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів» . Редакція від 01.06.2026, підстава - [377-2026-п](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#Text>

20. Методологія ціноутворення на лікарські засоби в системі охорони здоров'я [Текст] : [моногр.] / В. М. Назаркіна [та ін.] ; за ред. А. С. Немченко, 2022. – 288 с

Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС: практикум / Немченко А. С., Назаркіна В. М., Попова І. А., Бабенко М. М., Коба Т. М. – Харків: НФаУ, 2023. – 90 с.

21. Державне (публічне) управління в системі охорони здоров'я і фармації: навч. Посібник . – Харків : НФаУ, 2021. – 158 с.

Косяченко Н.М., Горкуша В.П., Кобрин В.В., Завадська Н.П. Організація та економіка фармації: навчально-методичний посібник. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 224 с.

22. Дацко А., Дацко О. Теоретико-методологічні засади формування фармацевтичної безпеки України. Соціальна фармація в Україні: стан, проблеми та перспективи : матер. Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції за участю міжнародних спеціалістів (17-20 березня 2021 р.) ; за ред. А.А. Котвіцька та ін. Х. : Вид-во НФаУ. С. 179-197.

Допоміжна:

1. ПКМУ від 27 травня 2026 № 687 «Деякі питання Національного переліку основних лікарських засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2026-%D0%BF#Text>

2. Постанова КМУ № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби» поточна редакція — Редакція від 01.03.2025, підстава - [168-2025-п](#) - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2008-%D0%BF#Text>

3. Постанова КМУ № 333 « Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення» поточна редакція — Редакція від 10.10.2025, підстава - [1268-2025-п](#): URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2009-%D0%BF#Text>

4. ПКМУ від 4 квітня 2025 р. № 439 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2025-%D0%BF#Text>

5. ПКМУ від 19 січня 2024 р. № 64 «Про внесення змін до Порядку придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64-2024-%D0%BF#Text>

6. ПКМУ від 26 грудня 2025 р. № 976 «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1802-2025-%D0%BF#Text>

7. ПКМУ від 4 червня 2026р. № 739 «Деякі питання утворення Українського фармацевтичного агентства». URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/KP260739?ed=2026_06_04

8. Постанова КМ України від 19.04.2020 р. №426 “ Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/426-2019-п#Text>

9. [Постанова КМУ від 13.08.2025 № 996](#) від 13 серпня 2025р. «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з культивування рослин (крім конопель для промислових цілей, визначених Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2025-%D0%BF#Text>

10. Постанова КМУ №1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску ЛЗ за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» поточна редакція — Редакція від 01.01.2025, підстава - [1542-2024-п](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF#Text>

11. Постанова КМУ № 902 «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю якості лікарських засобів, що ввозяться в Україну» Редакція від 01.06.2026, підстава - [377-2026-п](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/902-2005-%D0%BF#Text>

12. ПКМУ від 14 лютого 2025 р. № 168 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо стабілізації цін на лікарські засоби». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2025-%D0%BF#Text>

13. Постанова КМУ № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій». поточна редакція — Редакція від 05.09.2025, підстава - [1090-2025-п](#) - URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text>

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2021-%D0%BF#Text>

15. Постанова КМУ від 4 червня 2026 р. № 742 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо удосконалення програми реімбурсації лікарських засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-2026-%D0%BF#Text>

16. Постанова КМУ від 26.09.2024 №1121 «Деякі питання безпеки та верифікації лікарських засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2024-%D0%BF#Text>

17. Постанова КМУ від 27 травня 2026 р. № 687 «Деякі питання Національного переліку основних лікарських засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2026-%D0%BF#Text>

18. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про додаткові заходи щодо забезпечення доступності лікарських засобів для українців». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/82/2025#Text>

19. Наказ МОЗ України № 677 поточна редакція — від 03.03.2026, підстава - [z0288-26](#) «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібно торгівлі». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1515-14#Text>

20. Наказ МОЗ України від 14.05.2026 № 618 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України щодо окремих питань післядипломної освіти у сфері охорони здоров'я".URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0783-26#Text>

21. Наказ МОЗ України від 16.06.2026 № 815 «Про внесення змін до Критеріїв, за якими здійснюється визначення підприємства, установи та організації, які мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері охорони здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0894-26#Text>

22. Наказ МОЗ України від 29.05.2026 № 706 «Про затвердження Змін до Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1006-26#Text>

23. Наказ МОЗ України № 38 від 13.01.2026 р. «Перелік граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби та медичні вироби, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення». URL:

24. Наказ МОЗ України від 16.03.2026 № 324 "Про затвердження Переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення ". URL:

25. Наказ МОЗ України від 14.05. 2026р. «Про затвердження Переліку медичних та фармацевтичних спеціальностей, за якими здійснюється обов'язкова підготовка громадян

України за програмою підготовки офіцерів запасу». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0777-26#Text>

26. Наказ МОЗ України від 24.04.2026 р. № 544 «Про затвердження Переліку лікарських засобів, заборонених до рекламування, які відпускаються без рецепта». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0650-26#Text>

27. Наказ МОЗ України від 16.03.2026 № 330 «Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0423-26#Text>

28. Наказ Міністерства фінансів України № 547 « Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій».

Редакція від 13.09.2022 — нормативний документ z0993-22) - URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-16#Text>

29. Наказ МОЗ України від 12.06.25р. № 966 «Про декларування граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби в Національному каталозі цін». URL:

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-12-06-2025-966-pro-deklaruvannya-granichnih-optovo-vidpusknihi-cin-na-likarski-zasobi-v-nacionalnomu-katalozi-cin>

30. Наказ МОЗ України від 16.03.2026 р. № 330 «Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0423-26#Text>

31. Наказ МОЗ від 21.07.2023 № 1333 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 360». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1332-23#Text>

32. Наказ МОЗ України від 15.01.2024 р. № 73 «Про затвердження Порядку знищення та утилізації товарів (предметів) гуманітарної допомоги юридичними особами, уповноваженими Міністерством охорони здоров'я України на отримання лікарських засобів, медичних виробів, витратних матеріалів, медичного обладнання, засобів індивідуального захисту та інших товарів, необхідних для належного забезпечення сфери охорони здоров'я в умовах воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0190-24#Text>

33. Наказ МОЗ України від 17.10. 2025 № 1585 «Про затвердження Переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення». URL: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-17-10-2025-1585-pro-vnesennya-zmin-do-pereliku-likarskih-zasobiv-i-medichnih-virobiv-yaki-pidlyagayut-reimbursaciyi-za-programoyu-derzhavnih-garantij-medichnogo-obslugovuvannya-naselennya>

34. Наказ МОЗ України від 30.10.2025 № 1649 "Про декларування граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби в Національному каталозі цін". URL:

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-30-10-2025-1649-pro-deklaruvannya-granichnih-optovo-vidpusknihi-cin-na-likarski-zasobi-v-nacionalnomu-katalozi-cin>

35. Наказ МОЗ України від 10.07.25 № 1099 Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до аптечних закладів». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1233-25#Text>

36. Наказ МОЗ України від 21.01.2026 № 71 «Про декларування граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби в Національному каталозі цін». URL:

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-21-01-2026-71-pro-deklaruvannya-granichnih-optovo-vidpusknihi-cin-na-likarski-zasobi-v-nacionalnomu-katalozi-cin>

37. Наказ МОЗ України від 28.10.2025 № 1633 « Про затвердження Змін до довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоро'в'я». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0307282-25#Text>

38. Наказ МОЗ України від 06.06.22 № 958 «Про затвердження Змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0958282-22#Text>

39. Наказ МОЗ України від 16.04.2025 р. № 650 «Про затвердження Порядку атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України». URL: (www.umj.com.ua/uk/novyna-266113-novij-poryadok-atestatsiyi-pratsivnikiv-sferi-ohoroni-zdorov-ya)

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <https://www.vnmu.edu.ua/>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я: вебпортал. URL: <https://www.who.int/en/>

Центр якості освіти МОЗ України: вебпортал. URL: <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України: вебпортал. URL: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Офіційний вебпортал Верховна Рада України : вебпортал. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: вебпортал. URL: <https://www.dls.gov.ua/>

Український фармацевтичний інститут якості : вебпортал. URL: [Головна сторінка](#)

Верховна Рада України : вебпортал. URL: [Законодавство України](#)

ГО Всеукраїнська фармацевтична палата: вебпортал. URL: <https://farmpalata.com.ua/>

Національна служба здоров'я України : вебпортал. URL: <https://nszu.gov.ua/info-war>

Міністерство охорони здоров'я України : вебпортал. URL: <https://moz.gov.ua/>

Національний каталог цін на лікарські засоби. URL: <https://ecatalog.moz.gov.ua/>

Силабус з дисципліни «Сучасні програми забезпечення населення лікарськими засобами» обговорено та затверджено на засіданні кафедри фармації (протокол № 1, від «26» серпня 2026 року)

Відповідальний за курс

Ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Оксана БЛАГУН

В. о. завідувача кафедри фармації

К. фарм. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Юлія ТОМАШЕВСЬКА